

KvaN

Et tidsskrift for læreruddannelsen og folkeskolen

12

Undervisningsmidlernes magt

5. årgang. Maj 1958

Beskrivelse af et undervisningsmiddel og analyse af dets anvendelsesmuligheder

Skemaet kan anvendes af elever og lærer, når et undervisningsmiddel beskrives (venstre spalte) for at tage stilling til dets anvendelsesmuligheder i en aktuel læresituation (højre spalte).

Udgivernes intentioner:

Beskrivelse af

- titel og begrundelse for udgivelsen
- målgruppe, niveau
- udgivelsesår, pris, omfang, udstyr
- forfatter, producent m.v.
- forlag eller udgiver
- andre katalogoplysninger

Ophavsmændenes beslutninger:

Beskrivelse af udgiverens

- syn på valg af indhold, fagstof og disponering af emnet
- hensigterne med udgivelsen som det ses af syn på mennesker, samfundsforhold (konsensus-konflikt-model) og de valgte eksempler fra hverdagen
- syn på elevernes måder at lære på (lærebegreb, differentieringsmuligheder m.v.)
- syn på undervisning og kvalifikationsopfattelse

Kriterier for valg af indhold:

Beskrivelse af

- væsentligt indhold/udeladelser?
- hensyntagen til målgruppens generelle udvikling og læremuligheder
- identifikationsmuligheder
- sammenhænge og udblik til fortid, fremtid, andre kulturer m.v.
- natur- og kultursyn
- væsentlige almene og faglige begreber, fremgangsmåder og synsvinkler?

Hvad eleven har brug for...

Undervisningens mål:

- Hvad har du/vi brug for at lære netop nu?
- Hvad skal undervisningen føre til på længere sigt? (Se lovens formålsparagraf og fagmålene).
- Hvordan kan du/vi bedst lære det, vi har brug for?

Er undervisningsmidlet et godt redskab for dig/os?

Materialets muligheder:

- Er der i materialet muligheder for at du/vi kan opfylde læseplanens hensigter
- Giver undervisningsmidlet dig/os muligheder for bedre at forstå os selv og den verden, vi lever i?
- Hvad kan vi få øvet ved at bruge materialet?

Emnerelevans og informationsværdi

Emnernes og informationernes værdi:

- Kan du alene forstå det, materialet handler om?
- Kan materialet hjælpe dig/os til at finde informationer, som har betydning (værdi) for at kunne træffe beslutninger?
- Kan det, du/vi kan lære, bruges nu og i fremtiden?

Undervisningsmidlets form og kommunikationsværdi:

Beskrivelse af:

- den sproglige form og niveau (lix)
- informationernes og eksemplernes udformning (brug af illustrationer, grafik, overskrifter m.v.)
- instruktionernes form
- samspil mellem tekst-typer, illustrationer og instruktioner
- den kunstneriske form
- lay-out som et pædagogisk redskab (f.eks. sammenstilling af kontraster og visualiserende elementer)
- henvisninger og oplysninger om anvendelsesmuligheder (f.eks. opgavetyper)

Beskrivelse af teknisk kvalitet

- Er der elementer eller forhold i den tekniske udformning, som begrænser materialets anvendelse? (f.eks. typografi, forringet kvalitet af tryk, billede, lyd m.v.)
- Registre og henvisningernes kvalitet

Hvordan kan undervisningsmidlet bruges af dig/os?

Anvendelsesmuligheder:

- Er der hjælp til at lære i den måde, materialet er bygget op?
- Er det for let?
- Er der udfordringer til at blive bedre til at lære?
- Får du/vi muligheder for at prøve nye måder at arbejde på?
- Får du/vi mere selvtilid ved at arbejde med materialet?

Gør-det-selv

- Kan du/vi lære noget ved selv at optage, skrive, illustrere, dramatisere og redigere et medie-budskab om emnet?

Skemaet er udarbejdet til læreruddannelsen, kan i folkeskolen anvendes i forenklet form.

© Sven Aage Petersen, 1985.